

ปัจจัยด้านอุดมการณ์ทหารที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของ พลทหารกองประจำการ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๙

Military Ideology Factors Influencing the Attitude of the New Recruited Privates in the 19th Field Artillery Battalion, Royal Thai Army

บทความวิจัย

ร้อยเอก กิตติศักดิ์ มงคลชาติ
 กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๙
 E-mail : pac_man4354@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษาระดับทัศนคติและระดับอุดมการณ์ทหารของพลทหารกองประจำการ ๒) ศึกษาทัศนคติของพลทหารกองประจำการ จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล และ ๓) ศึกษาปัจจัยด้านอุดมการณ์ทหารที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของพลทหารกองประจำการ การศึกษานี้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๕๗ คน ที่เลือกมาด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากพลทหารกองประจำการ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๙ โดยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของยามานะ เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่มีระดับความเชื่อมั่น ๐.๙๗๐ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์การผันแปรทางเดียว (Oneway ANOVA) และการวิเคราะห์การถดถอยแบบขั้นตอน (Stepwise Regression Analysis) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ผลการวิจัยพบว่า พลทหารกองประจำการ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๙ มีระดับทัศนคติโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = ๔.๔๑$, S.D. = ๐.๕๕) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทัศนคติด้านพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = ๔.๔๕$, S.D. = ๐.๕๕) รองลงมาคือ ทัศนคติด้านความคิด ($\bar{x} = ๔.๔๓$, S.D. = ๐.๖๐) และทัศนคติด้านอารมณ์ ($\bar{x} = ๔.๓๕$, S.D. = ๐.๖๖) ตามลำดับ ส่วนระดับอุดมการณ์ทหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = ๔.๓๖$, S.D. = ๐.๔๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอุดมการณ์ทหารด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = ๔.๔๑$, S.D. = ๐.๔๖) รองลงมาคือ อุดมการณ์ทหารด้านความจงรักภักดี ($\bar{x} = ๔.๓๙$, S.D. = ๐.๕๑) อุดมการณ์ทหารด้านความยึดมั่นในเกียรติยศและศักดิ์ศรีของทหาร ($\bar{x} = ๔.๓๘$, S.D. = ๐.๔๕) และอุดมการณ์ทหารด้านความเสียสละ ($\bar{x} = ๔.๒๘$, S.D. = ๐.๕๓) ตามลำดับ พลทหารกองประจำการที่มีปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ภูมิลำเนา ระยะเวลาในการรับราชการ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการ และสถานภาพสมรส ที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อทัศนคติที่ต่างกัน และปัจจัยด้านอุดมการณ์ทหารที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของพลทหารกองประจำการ ประกอบด้วยปัจจัย ๓ ด้าน คือ ๑) ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ๒) ด้านความจงรักภักดี และ ๓) ด้านความเสียสละ โดยปัจจัยทั้ง ๓ ดังกล่าว สามารถอธิบายความผันแปรของอุดมการณ์ทหารได้ร้อยละ ๕๔ ($R^2 = ๐.๕๔$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากผลการวิจัยพบว่า ระดับอุดมการณ์ทหารและระดับทัศนคติในภาพรวมอยู่ในค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุดในแทบทุก ๆ ด้าน ซึ่งสามารถนำผลที่ได้มาปรับใช้กับพลทหารกองประจำการในรุ่นต่อไป เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ในระดับมากที่สุดในทุก ๆ ด้านต่อไป

คำสำคัญ : อุดมการณ์ทหาร, ทัศนคติ, พลทหารกองประจำการ

Abstract

The purposes of this research were to 1) study level of attitude and level of military ideology of the new Recruited Privates, 2) study the level of attitude classified by personal factors of the new Recruited Privates and 3) study the military ideology factors affecting the attitude of the new Recruited Privates This study was conducted by collecting the data from the sample of 157 respondents who were selected from the new Recruited Privates in 19th Field Artillery Battalion by using simple random sampling techniques. The sample size was obtained by the calculation with Taro Yamane formula. The research tool for data collection was a questionnaire with the reliability of 0.970. The data were analyzed by using the statistics consisted of percentage, mean, standard deviation. The hypothesis were tested by oneway ANOVA and stepwise regression analysis at the statistical level of significance 0.05.

The research results showed that the new recruited privates in the 19th field Artillery Battalion with the different personal factors consisted of age, educational level, habitat, year of service, previous monthly income and marital status had no different attitude. The attitude of 19th Field Artillery Battalion in overall was at

the very high level ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = 0.55) while considered in details was found that the aspect of behavior was at the highest ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.55), followed by the aspect of opinion ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.60) and the aspect of emotion ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.66), respectively. Their military ideology was in overall at the very high level ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.43), while considered in details was found that the aspect of the duty responsibility was at the highest ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = 0.46), followed by the aspect of royalty ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.51), the aspect of military respect and dignity ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.45) and the aspect of sacrifice ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.53), respectively. The military ideology factors affecting the attitude of the new Recruited Privates composed of 3 factors including 1) the duty responsibility 2) the royalty and 3) the sacrifice. These three factors could explain the variation of the attitude of 19th Field Artillery Battalion new Recruited Privates at 54.0 percent ($R^2 = 0.54$) at the statistical level of significance 0.05 In summary, according to the research results, the average level of military ideology and attitude were generally at the very high in almost aspects. These results could further be applied in order to maintain the outstanding outcomes with the following new Recruited Privates.

Keywords : Military Ideology, Attitude, Recruited Private

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบันได้เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้นมามากมายภายในประเทศไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านการความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาด้านการแตกแยกทางด้านอุดมการณ์ทางความคิด ทำให้รัฐสูญเสีย

ทรัพยากรและงบประมาณมากมายที่จะใช้ในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นทหารจึงเป็นหน่วยงานหลักที่มีความสำคัญที่จะทำให้เกิดความสงบสุขเรียบร้อยให้เกิดขึ้นภายในประเทศ โดยเฉพาะกองทัพบกเพราะเป็นหน่วยงานที่มีกำลังพล และยุทธโศปกรณ์ที่ทันสมัย อีกทั้งตรงกับภารกิจของกองทัพบก แต่การที่จะป้องกันราชอาณาจักรให้เกิดความสงบสุขได้นั้น ทหารต้องมีอุดมการณ์ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อความเป็นทหารอาชีพ เพราะองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งกว่ายุทธโศปกรณ์ก็คือ "กำลังพล" หรือ "คน" ซึ่งเป็นผู้ใช้ยุทธโศปกรณ์ ที่จะต้องมีความรู้ ความสามารถ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีความรักชาติ เสียสละ อันเป็นองค์ประกอบของความดีงาม ที่รวมเรียกว่า "อุดมการณ์ทหาร" การปลูกฝังอุดมการณ์ทหารจะเป็นแนวทางให้ทหารเกิดความสำนึกในหน้าที่ ยึดมั่นในผลสำเร็จของภารกิจ ซึ่งจะนำผลดีมาสู่กองทัพและประเทศชาติได้

กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๙ เป็นหน่วยงานหนึ่งของกองทัพบก ที่ปฏิบัติตามนโยบายและคำสั่งการของกองทัพบกอย่างเคร่งครัด รวมถึงเป็นส่วนที่มีความสำคัญในการปลูกฝังและสามารถพัฒนาอุดมการณ์ทหารให้กับพลทหารกองประจำการในหน่วย ซึ่งการปลูกฝังอุดมการณ์ทหารนั้น จำเป็นต้องปลูกฝังให้พลทหารกองประจำการที่มีระดับอายุ ระดับการศึกษา ภูมิฐานะ ระยะเวลาในการรับราชการ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการ และสถานภาพสมรส ที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งอาจจะมีผลทำให้ระดับทัศนคติทางด้านอารมณ์ ด้านความคิด หรือด้านพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจทำให้มีผลต่อการปฏิบัติงาน และอาจเป็นผลให้การปฏิบัติภารกิจที่ได้รับล้มเหลวได้ ทำให้ทางกองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๙ เล็งเห็นถึงความสำคัญในข้อนี้ จึงนำมาปรับใช้ในการปลูกฝังอุดมการณ์ทหารเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาและเพื่อให้การปฏิบัติงานหรือปฏิบัติภารกิจของหน่วยสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ตามที่กล่าวมาในข้างต้น ผู้ศึกษาจึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการศึกษาปัจจัยด้านอุดมการณ์ทหารที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติให้กับพลเรือนที่เข้ามาเป็นทหารกองประจำการและเป็นกำลังพลในหน่วยทหารของกองทัพบก เพื่อให้กำลังพลเหล่านั้นได้ทราบถึงบทบาท ภาระหน้าที่

ของตนเองที่พึงกระทำ ได้รับการฝึกพัฒนาจนกลายเป็นอุดมการณ์ประจำตัว และนำกลับเอาไปปรับใช้ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในชุมชนของตน รวมทั้งเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับสมาชิกในชุมชน เพื่อพัฒนาทางด้านแนวความคิด และทัศนคติที่ถูกต้องให้กับชุมชนของตนได้ ซึ่งเมื่อได้นำไปปรับใช้ให้กับชุมชนของตน การแตกแยกทางด้านแนวความคิดก็จะลดน้อยลง ประชาชนในชุมชนเกิดความรักความสามัคคีต่อกัน สังคมก็จะเกิดความสงบสุขและสามารถพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไปได้

นิยามศัพท์

อุดมการณ์ทหาร หมายถึง มาตรฐานแห่งความดีงามอันสุดยอดในหน้าที่ของนักรบของชาติ ที่ต้องมุ่งมั่น อุทิศตนเพื่อให้บรรลุถึง

อุดมการณ์ทหารกองทัพบก หมายถึง การเป็นทหารที่ดีที่สุดในการอุทิศตนเพื่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และประชาชน ด้วยการแสดงออกถึงความจงรักภักดี มีความยึดมั่นในเกียรติยศและศักดิ์ศรีของทหาร มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และความเสียสละ

อุดมการณ์ในด้านความจงรักภักดี หมายถึง ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และผู้บังคับบัญชา โดยมีคุณลักษณะการแสดงออกทางกาย ทางวาจา และทางจิตใจ

อุดมการณ์ในด้านความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ หมายถึง ความรับผิดชอบต่อภารกิจ ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและต่อประชาชน โดยมีคุณลักษณะการแสดงออกทางกาย ทางวาจา และทางจิตใจ

อุดมการณ์ในด้านความยึดมั่นในเกียรติยศและศักดิ์ศรีของทหาร หมายถึง ความเป็นผู้มีวินัย ความเป็นผู้ที่ซื่อสัตย์ และความเป็นผู้มีคุณธรรม โดยมีคุณลักษณะการแสดงออกทางกาย ทางวาจา และทางจิตใจ

อุดมการณ์ในด้านความเสียสละ หมายถึง การอุทิศเวลา และการแสดงความกล้าหาญโดยไม่คำนึงถึงเลือดเนื้อ และชีวิต เพื่อการปฏิบัติหน้าที่หรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม โดยมีคุณลักษณะการแสดงออกทางกาย ทางวาจา และทางจิตใจ

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ทำที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่ออุดมการณ์ทหารในด้านต่าง ๆ ซึ่งวัดออกมา ๕ ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๓ ประการ คือ ๑. องค์ประกอบด้านอารมณ์ ๒. องค์ประกอบด้านความคิด และ ๓. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม

วัตถุประสงค์การวิจัย

- ๑ เพื่อศึกษาระดับทัศนคติและระดับอุดมการณ์ทหารของพลทหารกองประจำการ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๙
- ๒ เพื่อศึกษาปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่มีผลต่อระดับทัศนคติของพลทหารกองประจำการ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๙
- ๓ เพื่อศึกษาปัจจัยด้านอุดมการณ์ทหารที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของพลทหารกองประจำการ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๙

สมมติฐาน

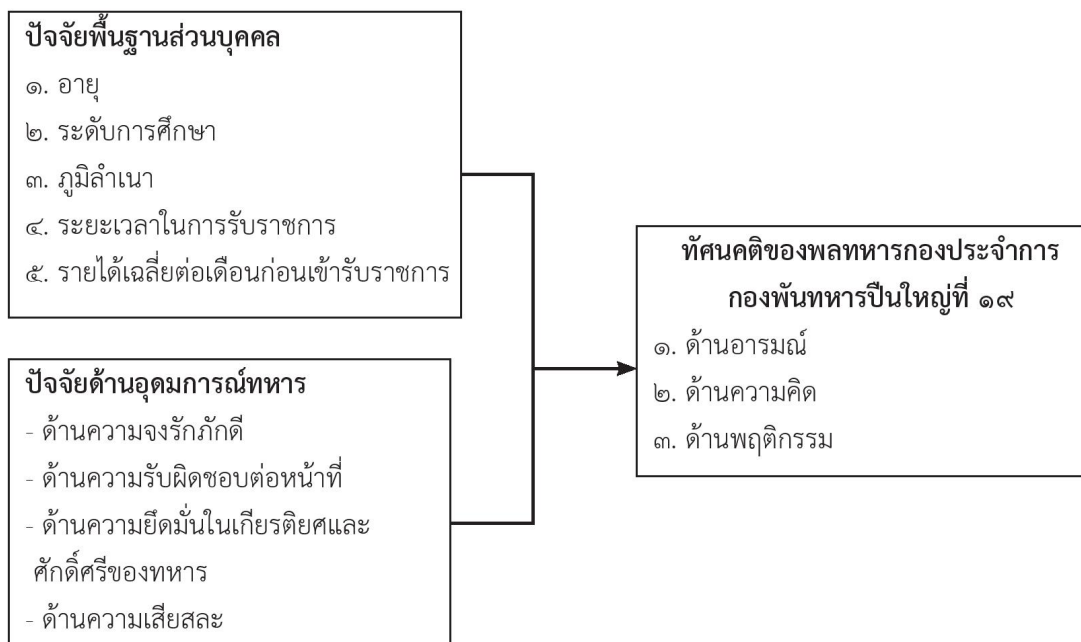
สมมติฐานที่ ๑ พลทหารกองประจำการ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๙ ที่มีปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลต่างกันมีผลต่อทัศนคติที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ ปัจจัยด้านอุดมการณ์ทหารมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อทัศนคติของพลทหารกองประจำการ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๙

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยด้านอุดมการณ์ทหารที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของพลทหารกองประจำการ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๙ ในตัวแปรอิสระ ผู้วิจัยได้ใช้ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของพลทหารกองประจำการ ในกองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๙ และใช้ปัจจัยด้านอุดมการณ์ทหาร จากคู่มือการปลูกฝังและเสริมสร้างอุดมการณ์ทหาร ทรูมยุทธศึกษาทหารบก และตัวแปรตาม ผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีในด้านทัศนคติของ สุปิน เกษาคุปต์ (๒๕๓๙) ดังภาพที่ ๑

ตัวแปรอิสระ

ภาพที่ ๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในเรื่อง "ปัจจัยด้านอุดมการณ์ทหารที่มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติของพลทหารกองประจำการ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๙" เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้การวัดในลักษณะการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ซึ่งกลุ่มประชากรที่ใช้คือ พลทหารกองประจำการ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๙ จำนวน ๑๕๗ นาย ที่รับราชการในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยใช้การสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่างของ ยามาเน่ (Yamane, ๑๙๖๐: ๑๐๘๘ - ๑๐๘๙) โดยในการศึกษานี้ใช้แบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ ตอนที่ ๑ เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ตอนที่ ๒ เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับอุดมการณ์ทหาร และตอนที่ ๓ เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับทัศนคติ โดยตอนที่ ๒ และ ตอนที่ ๓ เป็นลักษณะคำถามแบบมาตรวัดระดับอุดมการณ์ทหาร/ระดับทัศนคติ ๕ ระดับ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมายลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับอุดมการณ์ทหาร/ระดับทัศนคติ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ด้วยความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดคำตอบของระดับอุดมการณ์ทหาร/ระดับทัศนคติ ออกเป็น ๕ ระดับ ดังต่อไปนี้

มากที่สุด	คะแนน ๕ คะแนน
มาก	คะแนน ๔ คะแนน
ปานกลาง	คะแนน ๓ คะแนน
น้อย	คะแนน ๒ คะแนน
น้อยที่สุด	คะแนน ๑ คะแนน

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่แล้ว จะใช้คะแนนเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ในการแปลผล โดยการคำนวณค่าคะแนนเฉลี่ยในแต่ละหัวข้อหลัก เพื่อดูว่าค่าเฉลี่ยน้อยอยู่ในช่วงใด โดยผู้วิจัยแบ่งระดับอุดมการณ์ทหาร/ระดับทัศนคติ ออกเป็น ๕ ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณาและแปลความหมายของคะแนนในแต่ละระดับ โดยมีการกำหนดอันตรภาคชั้น ให้คะแนนต่ำสุด คือ ๑ คะแนน และคะแนนสูงสุด คือ ๕ คะแนน โดยใช้สูตรคำนวณหาช่วงกว้างของอันตรภาคชั้น (บุญเรียง ขจรศิลป์, ๒๕๔๒) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

จากเกณฑ์ดังกล่าว สามารถแปลความหมายของคะแนนในแต่ละระดับอุดมการณ์ทหาร/ระดับทัศนคติได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๒๑ - ๕.๐๐ หมายถึง มีระดับอุดมการณ์ทหาร/ระดับทัศนคติในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย ๓.๔๑ - ๔.๒๐ หมายถึง มีระดับอุดมการณ์ทหาร/ระดับทัศนคติในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย ๒.๖๑ - ๓.๔๐ หมายถึง มีระดับอุดมการณ์ทหาร/ระดับทัศนคติในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ๑.๘๑ - ๒.๖๐ หมายถึง มีระดับอุดมการณ์ทหาร/ระดับทัศนคติในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ - ๑.๘๐ หมายถึง มีระดับอุดมการณ์ทหาร/ระดับทัศนคติในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สถิติเชิงพรรณนาด้วยการแจกแจงความถี่ ค่าอัตราร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต การวิเคราะห์ตัวแปรหรือคำถามที่ตอบได้หลายคำตอบ และใช้สถิติเชิงอนุมานด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ๒ ตัว ด้วยสถิติทดสอบไคสแควร์ การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเลขคณิตด้วย One way ANOVA และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ๒ ตัว โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยแบบขั้นตอน (Stepwise Regression) โดยใช้วิเคราะห์ปัจจัยด้านอุดมการณ์ทหารที่มีผลต่อทัศนคติในด้านอารมณ์ ด้านความคิด และด้านพฤติกรรม

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยและคุณภาพของเครื่องมือ

ในการศึกษานี้แบบสอบถามถูกใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

ตอนที่ ๒ เป็นคำถามเกี่ยวกับอุดมการณ์ทหาร

ตอนที่ ๓ เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติ

การทดสอบเครื่องมือ

๑. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาปรับปรุงแบบสอบถาม โดยทำการร่างแบบสอบถามให้เนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความถูกต้องของภาษา พร้อมทั้งแนะนำแก้ไขแบบสอบถามให้มีความถูกต้อง และได้ทดสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและตามโครงสร้างด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Item Objective Congruence Index) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์จำนวน ๓ ท่าน พิจารณาเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ แต่ละท่านลงความคิดเห็นและให้คะแนนตามเกณฑ์ คือ

+๑ เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องตามวัตถุประสงค์การวิจัย

๐ เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องตามวัตถุประสงค์การวิจัย

-๑ เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์การวิจัย

นำคะแนนที่ได้มาแทนค่าในสูตร ดังนี้

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

N

เมื่อ IC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่าง
ข้อความ

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของ
ผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าค่าดัชนี IC ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ ๐.๕ ข้อความนั้นสอดคล้องตามวัตถุประสงค์และสามารถนำมาใช้ได้ แต่ถ้าค่าดัชนีต่ำกว่า ๐.๕ ข้อความนั้นต้องตัดออกไปหรือต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้น

๒. นำแบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมายจำนวน ๓๐ ชุด เพื่อทดสอบว่าคำถามแต่ละข้อในแบบสอบถามสามารถสื่อความหมายได้ตรงตามทีผู้วิจัยกำหนดไว้ และตรวจสอบว่าคำถามสามารถสื่อความหมายตรงตามความต้องการ ตลอดจนมีความเหมาะสมหรือไม่ มีความยากง่ายเพียงใด จากนั้นจึงนำมาทดสอบความเชื่อมั่นของ

แบบสอบถามโดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ในการหาความเชื่อมั่น โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ค่าเท่ากับ ๐.๘๗๐ จึงจะสรุปได้ว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือสูง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว และผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง จึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์มีดังนี้

๑. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยายลักษณะของตัวแปร ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยจากค่าคะแนนเฉลี่ย (กัลยา วานิชย์บัญชา, ๒๕๕๓)

๑.๑ การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ เพื่อใช้แปลความหมายของข้อมูลทั่วไปของพลทหารที่ตอบแบบสอบถาม

๑.๒ หาค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชากรของคำตอบแต่ละข้อในคำถามแบบคำถามอันตรภาค โดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต

๑.๓ หาค่าการกระจายของคำตอบเป็นการหาค่าที่แสดงความแตกต่างของข้อมูล ถ้าข้อมูลมีการกระจายมากแสดงว่าค่าข้อมูลนั้นมีความแตกต่างกันมาก โดยการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๒. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เป็นการนำผลสรุปจากการศึกษากลุ่มตัวอย่างไปอ้างอิงประชากรทั้งหมด ในการวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติทดสอบ ดังนี้

๒.๑ ค่า t-test เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง ๒ กลุ่ม และค่า F-test ใช้วิเคราะห์ความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง ๓ กลุ่มขึ้นไป ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ โดยใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง กับทัศนคติในด้านอารมณ์ ด้านความคิด และด้านพฤติกรรม

๒.๒ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ๒ ตัว โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยแบบขั้นตอน (Stepwise Regression) โดยใช้วิเคราะห์ปัจจัยด้านอุดมการณ์ทหารที่มีผลต่อทัศนคติในด้านอารมณ์ด้านความคิด และด้านพฤติกรรม

ผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ พลทหารกองประจำการ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๙ มีระดับทัศนคติ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทัศนคติด้านพฤติกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.55) รองลงมาคือ ทัศนคติด้านความคิด ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.60) และทัศนคติด้านอารมณ์ ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.66) ตามลำดับ ดังตารางที่ ๑

ระดับอุดมการณ์ทหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อุดมการณ์ทหารด้านความรับผิดชอบต่อน้ำที่ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = 0.46) รองลงมาคือ

อุดมการณ์ทหารด้านความจงรักภักดี ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.51) อุดมการณ์ทหารด้านความยึดมั่นในเกียรติยศและศักดิ์ศรีของทหาร ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.45) และอุดมการณ์ทหารด้านความเสียสละ ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.53) ตามลำดับ ดังตารางที่ ๒

พลทหารกองประจำการที่มีปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ภูมิลำเนา ระยะเวลาในการรับราชการ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการ และสถานภาพสมรส ที่แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อทัศนคติของพลทหารกองประจำการ ดังตารางที่ ๓

ปัจจัยด้านอุดมการณ์ทหารที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของพลทหารกองประจำการ ประกอบด้วยปัจจัย ๓ ด้าน คือ ๑) ปัจจัยด้านความรับผิดชอบต่อน้ำที่ ๒) ปัจจัยด้านความจงรักภักดี และ ๓) ปัจจัยด้านความเสียสละ โดยปัจจัยทั้ง ๓ ดังกล่าว สามารถรวมกันอธิบายความผันแปรของอุดมการณ์ทหารได้ร้อยละ ๕๔ ($R^2 = 0.54$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ ๔

ตารางที่ ๑ ระดับทัศนคติ

ทัศนคติ	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับทัศนคติ
ด้านพฤติกรรม	4.45	0.55	มากที่สุด
ด้านความคิด	4.43	0.60	มากที่สุด
ด้านอารมณ์	4.35	0.66	มากที่สุด
รวม	4.41	0.55	มากที่สุด

ตารางที่ ๒ ระดับอุดมการณ์ทหาร

อุดมการณ์ทหาร	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับอุดมการณ์ทหาร
ด้านความรับผิดชอบต่อน้ำที่	4.41	0.46	มากที่สุด
ด้านความจงรักภักดี	4.39	0.51	มากที่สุด
ด้านความยึดมั่นในเกียรติยศ และศักดิ์ศรีของทหาร	4.38	0.45	มากที่สุด
ด้านความเสียสละ	4.28	0.53	มากที่สุด
รวม	4.36	0.43	มากที่สุด

ตารางที่ ๓ เปรียบเทียบปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่มีผลต่อทัศนคติ

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล	F	Sig
อายุ	๑.๑๑๕	๐.๓๕๒
ระดับการศึกษา	๐.๘๐๗	๐.๕๔๖
ภูมิลำเนา	๑.๖๐๓	๐.๑๖๓
ระยะเวลาในการรับราชการ	๐.๘๘๑	๐.๔๕๒
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการ	๑.๘๘๒	๐.๑๓๕
สถานภาพสมรส	๒.๑๘๙	๐.๑๑๕

ตารางที่ ๔ ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficient	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
Constant	๐.๓๔๘	๐.๓๐๖		๑.๑๓๔	๐.๒๕๘
ด้านความจงรักภักดี (X๑)	๐.๒๖๗	๐.๐๘๕	๐.๒๔๕	๓.๑๔๑	๐.๐๐๒
ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (X๒)	๐.๔๔๙	๐.๑๐๙	๐.๓๗๒	๔.๑๓๒	๐.๐๐๐
ด้านความเสียสละ (X๔)	๐.๒๑๓	๐.๐๘๖	๐.๒๐๔	๒.๔๗๑	๐.๐๑๕
R = ๐.๗๓๕ SE _{est} = ๐.๓๗๙๖ F = ๕๙.๗๕๙					
R ² = ๐.๕๔๐ R ² _{adj} = ๐.๕๓๑ a = ๐.๓๔๘					

ตารางที่ ๕ ตารางสรุปผลการวิจัย

ตัวแปร	สมมติฐานทางการวิจัย	
	เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย	ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย
๑. เปรียบเทียบปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่มีผลต่อทัศนคติ		
๑.๑ อายุ		✓
๑.๒ ระดับการศึกษา		✓
๑.๓ ภูมิลำเนา		✓
๑.๔ ระยะเวลาในการรับราชการ		✓
๑.๕ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการ		✓
๑.๖ สถานภาพสมรส		✓
๒. ปัจจัยด้านอุดมการณ์ทหารมีอิทธิพล		✓
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อทัศนคติของพลทหารกองประจำการ		
๒.๑ อุดมการณ์ทหารด้านความจงรักภักดี	✓	
๒.๒ อุดมการณ์ทหารด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่	✓	
๒.๓ อุดมการณ์ทหารด้านความยึดมั่นในเกียรติยศและศักดิ์ศรีของทหาร		✓
๒.๔ อุดมการณ์ด้านความเสียสละ	✓	

จากตารางที่ ๕ สรุปผลการตรวจสอบสมมติฐาน ทั้ง ๒ ข้อ พบว่าปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลในเรื่อง อายุ ระดับการศึกษา ภูมิลำเนา ระยะเวลาในการรับราชการ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการ และสถานภาพสมรสที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อทัศนคติ และปัจจัยด้านอุดมการณ์ทหารที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อทัศนคติของพลทหารกองประจำการ ประกอบไปด้วย อุดมการณ์ด้านความจงรักภักดี อุดมการณ์ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และอุดมการณ์ด้านความเสียสละ

สรุปผล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังพลทหารกองประจำการ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๙ จำนวน ๑๕๗ ชุด ได้แบบสอบถามกลับคืนมาเป็นแบบสอบถามที่ตอบสมบูรณ์ ๑๕๗ ชุด (ร้อยละ ๑๐๐) พบว่า พลทหารกองประจำการส่วนใหญ่ อายุ ๒๑ ปี (ร้อยละ ๗๓) ส่วนใหญ่ระดับการศึกษา จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ ๓๔) ภูมิลำเนาส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี (ร้อยละ ๔๕) ส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการรับราชการ ๒ ปี (ร้อยละ ๖๓) ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการ ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท (ร้อยละ ๔๐) และส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส โสด (ร้อยละ ๙๔)

จากการวิจัยพบว่า

๑. ระดับทัศนคติและระดับอุดมการณ์ทหาร โดยภาพรวมของพลทหารกองประจำการ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๙ อยู่ในระดับมากที่สุด
๒. ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลไม่มีผลต่อทัศนคติของพลทหารกองประจำการ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๙ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
๓. ปัจจัยด้านอุดมการณ์ทหารที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของพลทหารกองประจำการ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๙ ประกอบไปด้วยปัจจัย ๓ ด้าน คือ ด้านความจงรักภักดี ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และด้านความเสียสละ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ระดับทัศนคติและระดับอุดมการณ์ทหาร มีค่าเฉลี่ยรวมและค่าเฉลี่ยรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งน่าจะเกิดจากการปลูกฝังอุดมการณ์ทหารที่สอดแทรกไปในการเข้ามาเป็นพลทหารกองประจำการ รวมทั้งมีการฝึกตามวงรอบประจำปี ที่ทำให้พลทหารกองประจำการมีความสำนึกและตระหนักถึงภารกิจ และหน้าที่ในการเข้ามาเป็นทหารเพื่อรับใช้ชาติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์พันธ์ จิตต์แก้วแท้, พันโท (๒๕๔๖) ที่ได้ศึกษาเรื่อง "อุดมการณ์ทหารของนักเรียนนายร้อยโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า" ที่มีระดับอุดมการณ์อยู่ในระดับมากที่สุด เช่นกัน

พลทหารกองประจำการที่มีปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งน่าจะเกิดจากระดับอายุของพลทหารกองประจำการที่เข้ามารับราชการมีช่วงอายุที่ไม่ต่างกันมาก ระดับการศึกษาที่ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาที่ใกล้เคียงกัน ภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพื้นที่ในบริเวณใกล้เคียง และโดยรอบ รวมทั้งมีหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ ๑๐ สัปดาห์ ที่มีการปลูกฝังและหล่อหลอมให้บุคคลพลเรือนเข้ามาเป็นพลทหารกองประจำการ จึงทำให้แนวความคิดและทัศนคติไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรวงทิพย์ เขียรสุนทร (๒๕๕๔) ที่ศึกษาในเรื่อง "ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงเรียนรักษาดินแดน ศูนย์การกำลังสำรอง" พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงเรียนรักษาดินแดน ศูนย์การกำลังสำรองอย่างมีนัยสำคัญ

ปัจจัยด้านอุดมการณ์ทหารที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของพลทหารกองประจำการ พบว่า มีอิทธิพลต่อทัศนคติเพียง ๓ ด้าน ซึ่งขาดในด้านความยึดมั่นในเกียรติยศและศักดิ์ศรีของทหาร ซึ่งน่าจะมาจากแนวความคิดของพลทหารกองประจำการ มองว่าระดับชั้นยศ ระดับพลทหารเป็นชั้นยศในระดับล่างที่สุด ไม่จำเป็นต้องมีเกียรติยศและศักดิ์ศรีก็ได้ ซึ่งเป็นความคิดที่ผิด ทำให้ทางหน่วยงานของผู้วิจัยสามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปปรับใช้ในการปลูกฝังอุดมการณ์ทหารต่อไปได้ โดยเน้นไปที่ด้านความยึดมั่นในเกียรติยศและศักดิ์ศรีของทหารเป็นลำดับแรก

ข้อเสนอแนะ

การทำวิจัยในครั้งนี้ ใช้ประชากรจากพลทหารกองประจำการ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๙ ทำให้ภูมิสำเนาของพลทหารกองประจำการส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่จังหวัดใกล้เคียงกับที่ตั้งของกองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๙ ซึ่งไม่ครอบคลุมกับภูมิสำเนาของพลทหารกองประจำการทั่วประเทศ รวมทั้งควรจะมีการทำวิจัยเพิ่มเติมในส่วน of พลทหารกองประจำการในส่วน of กองทัพเรือ และกองทัพอากาศด้วย เพื่อนำผลการวิจัยมาปรับปรุง

และพัฒนาในเรื่องการปลูกฝังอุดมการณ์ทหารในภาพรวมได้ และผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นควรให้ความสนใจและใส่ใจในการปลูกฝังอุดมการณ์ทหารอย่างต่อเนื่อง เพราะพลทหารกองประจำการเป็นกำลังหลักในการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ผู้บังคับบัญชาเป็นเพียงผู้วางกรอบและนโยบายในการปฏิบัติงาน ซึ่งถ้าพลทหารกองประจำการมีอุดมการณ์ทหารและทัศนคติไปในแนวทางที่ดีแล้ว งานที่ต้องกระทำก็จะสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

บรรณานุกรม

- กรมยุทธศึกษาทหารบก ศูนย์พัฒนาหลักนิยมและยุทธศาสตร์. (๒๕๕๔). *คู่มือการปลูกฝังและสร้างเสริมอุดมการณ์ทหารกองทัพบก*. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์.
- กัลยา วานิชบัญชา. (๒๕๕๐). *การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล*. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑ กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (๒๕๕๒). *การวิเคราะห์ข้อมูลหลายตัวแปร*. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยอนันต์ สมุทวานิช. (๒๕๒๓). *อุดมการณ์ทางการเมือง*. กรุงเทพฯ: ดวงดีการพิมพ์.
- ณรงค์พันธ์ จิตต์แก้วแท้, พันโท. (๒๕๔๖). *อุดมการณ์ทหารของนักเรียนนายร้อยโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า*. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, โรงเรียนเสนาธิการทหารบก.
- นิวัฒน์ จันทรวัฒน์. (๒๕๓๗). *ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อทัศนคติการรับราชการของพลทหารกองประจำการกองทัพบก*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการทัพบก.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. (๒๕๔๒). *สถิติวิจัย*. กรุงเทพฯ: พี.เอ็น. การพิมพ์.
- ไพบูลย์ อินทรวิน. (๒๕๒๗). *หลักและวิธีการวัดเจตคติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ.
- รณฤทธิ์ มีสว, พันเอก. (๒๕๓๗). *ทัศนคติต่อการเป็นทหารกองประจำการ*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการทัพบก.
- สรวงทิพย์ เจริญสุนทร. (๒๕๕๔). *ปัจจัยของงาน บุคลิกภาพ และการสนับสนุนทางสังคมที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงเรียนรักษาดินแดน ศูนย์การกำลังสำรอง*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุพิน เกชาคุปต์. (๒๕๓๙). *พฤติกรรมองค์กร: ความรู้เบื้องต้นในการบริหารทรัพยากรมนุษย์*. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.